

Tárgytematika / Course Description

Csecsemő-gyermekgyógyászat és szakápolástana

ESLB_EGTM048

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr.Kovács Márta

Félév / Semester: 2019/201

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 18/0/40

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Korszerű gyermekápolástani ismereteket nyújtani azoknak, akik a beteg csecsemők és gyermekek ápolásával foglalkoznak. A leggyakoribb csecsemő-gyermekgyógyászati kórképek klinikumának összefoglalása. A prevenciók lehetőségei megismerése. Az életkorból eredő sajátosságok hangsúlyozása.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- A gyermekgyógyászat története. A hazai gyermekgyógyászat jelenlegi szervezete. Primer prevenció. Védőoltással megelőzhető betegségek. Secunder prevenció Szűrővizsgálatok újszülött és csecsemőkorban. Tercier prevenció. A krónikusan beteg gyermekek gondozása. Az ápoló speciális feladatai az újszülött és csecsemő és gyermekosztályon. Klinikai területi gyakorlat: újszülöttkori és csecsemőkori szűrővizsgálatok elvégzése. Krónikus betegségben szenvedő gyermek ápolása.
- Gyermekgyógyászati nomenklaturák. Az újszülöttek osztályozása terhességi kor, születési súly és intrauterin tápláltsági állapot szerint. Szülőszobai vizsgálat és ellátás. Apgar pontszám. Az újszülött első vizsgálata. Az újszülött testméretei és gyarapodása. Növekedés és fejlődés. Percentilis görbék. A mentális és motoros fejlődés fontosabb állomásai. Az ápoló feladatai a speciális diagnosztikus és terápiás beavatkozásoknál. Ápolási diagnózisok. Klinikai területi gyakorlat: Újszülött csecsemő vizsgálata, ápolói teendők újszülött osztályon
- Az újszülött és betegségei. Fizikális és funkcionálisjellegzetességek. Újszülött újraélesztés. Perinatalis asphyxia. Apnoe. Az újszülöttkori légzészavarok (IRDS, wet lung, pneumonia, meconium aspirációs szindróma). Újszülöttkori icterus, haematológiai zavarok. Speciális ápolói teendők újszülöttkori légzészavarokban. Klinikai területi gyakorlat: légzészavarban szenvedő újszülöttek, csecsemők ellátása. Ápolói teendők.

- Koraszülöttek betegségei; Respiratoricus distress syndroma (RDS). Bronchopulmonalis dysplasia (BPD). Retinopathy of prematurity (ROP). Nekrotizáló enterocolitis (NEC) Intraventricularis Vérzés (IVH). Anaemia. Koraszülöttek utógondozása.
Klinikai területi gyakorlat: koraszülött csecsemő ellátása, ápolása.

- Koraszülöttek ápolásának speciális szempontjai. Koraszülöttek táplálása. Fő táplálási elvek koraszülötteknél. Enterális és parenterális táplálás.
Vitaminpótlás.

Klinikai területi gyakorlat: koraszülött csecsemők ápolása, enterális és parenterális táplálék-, tápanyagbevitel.

- Csecsemőtáplálás. Anyatejes táplálás. Hozzátáplálás. Elválasztás. Tápszerek típusai. A kóros soványság formái.
Táplálkozási ártalmak. Diabetes mellitus.

IDDM-ban szenvedő beteg gyermek és a szülők felkészítése az otthoni kezelésre. Életvezetési tanácsok a családban.

Klinikai területi gyakorlat: egészséges csecsemő táplálása. Anyatejes, tápszeres táplálás. Táplálkozási ártalmak ápolási teendői.

IDDM betegségben szenvedő gyermek ápolása, hozzátartozó bevonása, betegoktatás.

- Emésztőrendszeri betegségei. Fejlődési rendellenességek. Ileus. Invagináció. Acut has. Emésztőszervi betegségek leggyakoribb tünetei: Hasmenés, Hasfájás. Fertőzőes emésztőszervi betegségek. Leggyakoribb felszívódási zavarok; Ételallergia, Coeliakia Laktóz intolerancia.
Idült gyulladással járó bélbetegségek (IBD).

Ápolási teendők újszülött-csecsemő-és gyermekkori hányás és hasmenés esetén.

Klinikai területi gyakorlat: emésztőrendszeri betegségben szenvedő gyermek ápolási teendői.

- A légutak betegségei. Tüdőfejlődési rendellenességek. Gyulladásos felső légúti betegségek. Alsó légúti megbetegedések.

Pneumóniák. Asthma bronchiale. Idegentest a légutakban. Cystas fibrosis.

Speciális ápolói

feladatok légzőszervi betegségben szenvedő gyermek ápolása, gondozása során.

Ápolási diagnózisok, ápolási tervek.

Klinikai területi gyakorlat: légzőrendszeri megbetegedésben szenvedő gyermekek ápolása klinikumban.

- A szív és keringési rendszer betegségei gyermekkorban. A leggyakoribb veleszületett szívhibák.

A veleszületett szívbetegségben szenvedő csecsemő-gyermek ápolása. Szívritmuszavarok. Rheumás láz.

Speciális ápolói feladatok szív és keringési rendszer betegségben szenvedő gyermek ápolása, gondozása során.

Ápolási diagnózisok, ápolási tervek.

Klinikai területi gyakorlat: szív és keringése betegségben szenvedő gyermek speciális ellátása ápolói szemmel.

- Vesebetegségek gyermekkorban. Veseifejlődési rendellenességek. Húgyutak fertőzései. Glomerulonephritisek. Nephrosis syndroma. Vesekő. Uraemia.
Enuresis.

Speci

ális ápolói feladatok vesebetegségben szenvedő gyermek ápolása, gondozása során.

Ápolási diagnózisok, ápolási tervek.

Klinikai területi gyakorlat: vizeletkiválasztó szervrendszer betegségeinek speciális ápolási teendői gyermekosztályon.

- A vérképzőrendszer betegségei, Gyermekkori anémia; vashiányos anaemia, haemolitikus anaemia.

Vérzékenység: thrombocytopaenia, haemophilia.

Leukaemiák.

Speciális

ápolói feladatok vérképzőszervi megbetegedésben szenvedő gyermek ápolása, gondozása során.

Ápolási diagnózisok, ápolási tervek.

Klinikai területi gyakorlat: vérképzőrendszer betegségben szenvedő gyermek ápolása.

- Láz. Lázcsillapítás. Gyermekkori fertőző betegségek. Kötelező védőoltások. Járványtani ismeretek.

Lázcsillapítás ápoló teendői.

Klinikai területi gyakorlat: lázas gyermek ápolása. Lázcsillapítás típusai, módszerei gyermekkorban. Védőoltások beadása.

- Idegrendszeri betegségek gyermekkorban. Görcsállapotok. Lázgörcs. Epilepsziák. Teendők görcsállapot esetén. A központi idegrendszer fertőzései. Lumbálpunkció. Hydrocephalus.

Microcephalia.

Speciális ápolói feladatok idegrendszeri megbetegedésben szenvedő gyermek ápolása, gondozása során.

Ápolási diagnózisok, ápolási tervek.

Klinikai területi gyakorlat: idegrendszeri betegségben szenvedő gyermekek ápolása, lumbálpunkcióhoz való előkészítés, asszisztálás.

- A mozgásszervek betegségei gyermekkorban. Leggyakoribb veleszületett eltérések: csípőficam, dongaláb, spina bifida, meningomyelocele.

Scoliosis. Lúdtalp. Az izmok betegségei.

Myopathiák.

Speciális ápolói feladatok mozgásszervi betegségben szenvedő gyermek ápolása, gondozása során.

Ápolási diagnózisok, ápolási tervek.

Klinikai területi gyakorlat: Mozgásszervi rendellenességben szenvedő gyermek ápolása, ellátása.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Elméleti vizsga.

Kötelező 40 óra kórházi területi gyakorlat teljesítése.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Stéger István: Klinikai ismeretek a gyermekgyógyászat köréből ápolónók részére, Medicina Kiadó, 2009.

Ajánlott irodalom:

Balogh László: Gyermekápolástan I-II., Medicina Kiadó, 2009.

Tulassy Tivadar: Klinikai gyermekgyógyászat, Medicina Kiadó, 2018.

Ujhelyi Enikő: A korszerű gyermekellátás és ápolás kézikönyve I-II. (előkészületben), Medicina Kiadó.